

TORONTAL

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. I. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ES NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZAM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTAL, VELIKI BECSKEREK.

**A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.**

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FÉLÉVRE 150 DIN. NEGYEDÉVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINAR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINAR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DELELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Tegnap délelőtt a szkupstina miniszteri szobájában értekezlet volt, amelyen Mihajlovity Ilija, dr. Sztojadinovy, Grol Milán, Lalosevity és Milojevity vettek részt. A konferencián megvitatták a Magyarországgal kötött konvenciók egy részét.

A politikai köröket tegnap foglalkoztatta Predavec szpliti beszéde, aki ellen a szpliti hatóságok eljárást akarnak indítani államellenes kijelentései miatt. Egy miniszter ezzel kapcsolatban olyan kijelentést tett tegnap, hogy Predavec tulajdonképpen a Frank-párt egy feltámadt harcosa és hogy ezek ellen éppen úgy kell eljárni, mint a kommunisták ellen.

Berlinből jelentik, hogy a birodalmi gyűlésen a demokraták olyan javaslatot terjesztettek be, hogy azon osztrák állampolgároknak, akik általában német területen tartózkodnak, képviselőválasztói jogosultságuk legyen. Ezt a tényt egy újabb lépésnek tekintik az Anschluss felé.

Rigából jelentik, hogy a lett közársaság elnökeinek vonata ellen merényletet kíséreltek meg, amelyet azonban véletlenül fölfedeztek, úgy hogy a merénylet meghiusult. A tetteseket a rendőrség elfogta, de azal védekeznek, hogy csak egy tehervonat ellen követték el a merényletet, mert azt akarták kirabolni.

Rómából jelentik, hogy az Etna obszervatórium jelentése szerint, a lávaömlés erősen csökkenőben van. A helyzet az egész vonalon javul. Pantolanál a láva már megkeményedett és azt remélik, hogy a kráter is rövidesen beszünteti erupcióját.

TŐZSDE

November 13.

MA 100 DINÁR:

Budapesten . . .	10 — pengő
Zürichben . . .	9 13 sv. frank
Berlinben . . .	— ar. márka
Bécsben . . .	12 41 silling
Triestben . . .	33 60 lira
Prágában . . .	58 80 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 70 dollár
Bukarestben . . .	308 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hítel 82.80, Olasz Bank 70.50, Nemzeti Bank 224.50, Pesti Hazai 214, Ganz-Danubius 141, Ganz-Villamos 115.50, Nasci 168.50, Délcukor 114.90.

Spahó kereskedelmi miniszter benyújtotta feltételes lemondását.

Beograd, nov. 14.

Tegnap délután a kormányparti körökben elterjedt az a hír, hogy Mehmed Spahó kereskedelmi miniszter a miniszterelnökkel történt tárgyalása után, feltételes lemondását közölte Koroseccel.

A hír szerint, Spahó ma délig

adott terminust a miniszterelnöknek arra, hogy a muzulmánok boszniai követelését teljesítse. Ha ez nem következne be, úgy Spahó lemondását végleg benyújtja és elutazik Szarajevóba.

Ez a hír óriási feltűnést keltett politikai körökben, bár egyelőre cáfol-

ják komoly voltát magában a muzulmán-pártban. Jól informált helyen kijelentették, hogy bár a feltételes lemondás fennáll, annak nem szabad túlzott jelentőséget tulajdonítani. Ők megmaradnak állhatatosan a követeléseik mellett, de eddigi tárgyalásaik is a radikálisokkal, mindig a legbékésebbek voltak.

A munkásbiztosításhoz hasonlóan készül a földmivesbiztosító intézmény is.

Beograd, nov. 14.

A parlamenti körök a tegnap folyamán hangoztatták, hogy a kormány a legrövidebb időn belül a szkupstina elé terjeszti az összes már elkészített törvényjavaslatokat és hozzálát a szociális törvényhozáshoz.

Értesülésünk szerint, készülöben van a földmivesek biztosításáról szóló törvényjavaslat is, amely hasonló lesz a munkásbiztosítói intéz-

ményhez. Napirendre kerül továbbá a tartományi önkormányzatok módosításáról szóló törvényjavaslat is.

A kormányban ezzel kapcsolatban olyan kívánság mutatkozik, hogy a szkupstinai bizottságok a legerélyesebben lássanak neki a munkának, hogy a legrövidebb idő alatt elkészüljenek az összes törvényjavaslatokkal.

A szkupstina tegnapi ülése iránt teljes volt a részvétlenség.

A szkupstina tegnap délelőtt 10 órakor folytatta ülését, ugyszólván teljes érdeklődés nélkül. Hosszu ideig kellett az ülés megnyitásával várni, minthogy a ház nem lett volna határozatképes.

Mihailovity Ilija nyitotta meg az ülést. A formalitások lezajlása után rögtön szót kért Saulity (földm.), aki kiméletlen hangon kritizálta a többségi képviselők nemtörődömségét, amelyet a szkupstina üléseivel szemben tanusítanak. Fel kellene ezt a házat oszlatni — mondja — mert nem dolgozik semmit és akcióképtelen.

Saulity kifakadását a radikális oldalról visszautasították, mert éppen a földmives-párt képviselői azok, a kik nem jelennek meg soha az ülésen.

Petrovity Nasztasz a podgoricei rendőrség erőszakoskodásai miatt intézett interpellációt a belügyminiszterhez.

Több jelentéktelen interpelláció után áttértek a napirendre, amelyen több, Magyarországgal megkötött konvenció megvitatása szerepel.

Elsőnek a ragályos betegségek elleni óvintézkedésekről szóló konvenciót fogadták el Mihajlovity egészségügyi miniszter expozéjának meghallgatása után. Majd a kettős birtokok megadóztatásáról szóló konvenciót vitatták meg és fogadták el.

A szkupstina mai ülésén a közmunkákról szóló törvényjavaslat vitáját kezdik meg.

Az állami tisztviselők utiátalányainak ügye.

A pénzügyi bizottság plenuma tegnap vitatta meg az állami tisztviselők utiátalányáról szóló szabályrendeletet, amelyet huszonöt szavazattal kettő ellenében elfogadott.

Az ülésen szóváltették többen is azt az áldatlan helyzetet, amit a tisztviselőknek pártérdekből való áthelyezése jelent a kincstárra nézve anyagi szempontból.

Az Egyesült-Államok, Oroszország elismerését megfontolás tárgyává teszi.

London, nov. 14.

Szenzáció erejével hat a Newyorkból érkező hír, hogy Howernek Délamerikába való utazásával egy időben Charles Dewey volt pénzügyi hivatali osztályfőnök Moszkvába utazik.

Hower rendezni akarja a délamerikai államokkal való kereskedelmi viszonyát az Uniónak.

Dewey pedig Oroszország stabilitását vizsgálja majd meg, mert Amerikában megfontolás tárgyává teszik Oroszország elismerését.

Kormányrekonstrukció kilátásban, ha a király visszatér Párizsból.

Beograd, nov. 14.

Politikai körökben tegnap híre járt, hogy nem lehetetlen egy kormányrekonstrukció, amely rendbehozná a Zágreb és Beograd közötti ellentéteket, miután ezek kinos hatásukat egyre jobban éreztetik a közéletben.

A kormányhoz közelálló körök szerint ez akkor fog bekövetkezni, ha a király visszatér párizsi utjáról. Természetesen csak akkor lehetséges azonban a rekonstrukció gyakorlati megvalósítása, ha a parasztkoalíció békülékeny irányban változtatja meg eddigi magatartását. Ha ez nem következne be, úgy a helyzet változatlan marad — tekintettel arra, hogy a négyes koalíció helyzete rendkívül stabil.

A jugoszláv-magyar tranzitforgalom tárgyalásai folyamatban vannak.

Budapest, nov. 14.

A nemzetgyűlés külügyi bizottságában tegnap nyilatkozott Valkó külügyminiszter Magyarországnak a fiúmei kikötő kihasználása körüli tárgyalásairól.

A kikötői felszerelések és raktárak biztosítva vannak Magyarországról — mondotta. A Jugoszlávián keresztül irányuló tranzitforgalom akadálytalan lebonyolítására is már megtörténtek a kezdeményező tárgyalások, amelyek már pozitív eredményeket is hoztak. Remélhető, hogy tarifális engedményeket is sikerül majd nyerni Jugoszláviától, amely bizonyára be fogja látni, hogy neki is érdeke, hogy a Duna-medence kereskedelme az ő vasutjain bonyolítassék le.

Négy és félórás beható vita után elfogadták Becskerek város 1928-ik évi költségvetését.

Kétszázötvenkét és fél százalék a községi pótdadó.

Becskerek, nov. 14.

Becskerek város képviselőtestülete kedden délután rendes közgyűlést tartott dr. Sztájtty Jován polgármester elnöke alatt, amelyen a város 1928. évi költségvetését tárgyalta meg.

Napirend előtt dr. Brátity Dusan szólalt fel és kifogásolta, hogy a rendőrség írásbeli végzés nélkül beavatolt Vanek Misa becskerek-i kereskedő magánlakásába és az ott tartózkodó nazarénusokat letartóztatta és egész nap őrizetben tartotta.

Dr. Dimitrijevitj Tihomir rendőrfőkapitány válaszában Brátity megjegyzésére és kijelentette, hogy a nazarénusok elleni rendszabályokat a belügyminisztérium léptette életbe. Ez év májusában lezárta az imaházakat és figyelmeztette őket, hogy összejöveteleket nem tarthatnak, mégis megtudta, hogy titokban végzik ájtatosságukat. Annak ellenére, hogy őrizetbe vételik vasárnap történt, a hivatalos órákon túl végezte kihallgatásukat csak azért, hogy minél előbb szabaddá helyezhesse őket.

A főkapitány felvilágosító szavainak tudomásul vétele után Rajity Tima városi főjegyző felolvasta a polgármesteri, dr. Dimitrijevitj Tihomir rendőrfőkapitány pedig a főkapitányi jelentést. Vladiv Milorád főszámvevő-pénzügyi tanácsnok ezután a költségvetéssel kapcsolatos jelentését ismertette. A költségvetés házialapja 11 millió 531.440 dinár kiadást, a közigazgatási része 9 millió 39.752 dinár kiadást, a gazdasági szükségletekre 71.336 dinár kiadást, rendészeti célokra pedig 2 millió 420 ezer 351 dinár kiadást irányoz elő. Bevételi része viszont a házialap javára 6 millió 433.765 dinárt, a közigazgatási alap javára 5 millió 472 ezer 110 dinárt, a gazdasági kiadások kiegyenlítésére 29.920 dinárt és a rendészeti kiadások fedezésére 931.735 dinár bevételt irányoz elő. A különbözet fedezésére 270 százalékos pótdadót kellett előirányozni a múlt évi 200 százalékos pótdadóval szemben. Az állandó választmány és a pénzügyi bizottság számos tételt törölt, aminek folytán a pótdadó is kisebbedett és 212 és fél százalékot tesz ki. A bizottság által leszállított költségvetés egy millió és 90.000 dinárral kevesebb, mint a városi háztartás 1927. évi költségvetése.

Burget József (magyar-párti) volt a költségvetési vita első szónoka, aki szerbül kezdte, majd magyarul folytatta beszédét és kifejtette, hogy bár kifogásolja a költségvetés ilyen későn való beterjesztését, annak mégis az elfogadását javasolja, mert most november derekán újabb változtatásokkal elhuzni az időt, nem volna észszerű és hasznos. A jövőre vonatkozólag azonban kérte a tanácsot, hogy az 1929. évi költségvetést legkésőbb januárra terjessze a közgyűlés elé.

A költségvetés személyi kiadásainál

nehezményezte a nyugdíjasok nyugdíjaira szánt rendkívül jelentős egy millió dináron felüli összeget.

amely az újabb tisztviselőválasztá-

soknál kibuktatott tisztviselők nyugdíjával még állandóan növekedik. Becskereknek három nyugdíjas polgármestere van, — mondotta többek között — akik közel 100.000 dinár nyugdíjat kapnak, ezek sorából kellett volna polgármestert választani.

Ha még megérünk egy választást, két millió dinárt költhetünk évenként nyugdíjakra. Beszéde további részében

a harmadik külkerület sérelmeit ismertette

és arra kérte a városi tanácsot, hogy a harmadik külkerületre az eddiginél nagyobb gondot fordítson. A munkáslakások sürgős építését is haszthatatlan kérdésnek tartja.

Radiesev Lázár (függ. dem.) szerint a legfontosabb részeket törölték a költségvetésből. A tisztviselők depolitizálását tartja szükségesnek, hogy a tisztviselő csak a polgárt lássa a hozzáfutóló lakosban és ne a pártembert.

Rákity Lázár (szoc.) kifogásolta, hogy az egészségügyi kiadások redukálásával és az illemhelyek építésének elhalasztásával akar takarékoskodni az a város, amely a főispáni jelentés szerint, a tartomány egészségileg legrosszabb helyzetben lévő helysége. A városi ambulanciára nevelésesen csekély összeget, 5000 dinárt irányoztak elő és gyógyszerre 30.000 dinárt szánunk a több mint 30.000 lelket számláló városban. Kifogásolta azután, hogy a városi vezetőségnek nincs munkaprogramja.

Beslity Nikola (rad.) szintén későnek találja az 1928. évi költségvetés beterjesztését, de ennek a gyakori választás az oka. A pénzügyi bizottság és az állandó választmány inkább kortesszempontokat tartott szem előtt, amikor egyes tételeket törölt a költségvetésből és azon igyekezett, hogy a pótdadót leszorítsa a múlt évi nivóra. Véleménye szerint, erre a körülményre túlzottan nagy súlyt helyeztek, mert

fontosabb lenne, ha a sok megvalósításra váró városfejlesztési terv közül valamit is keresztülvittek volna.

Vannak kültelek, ahol még a legelősebb követelményeket sem teljesítették a polgársággal szemben — folytatta beszédét — ahol nincs ut, villanyvilágítás és kut, vannak egészségtelen épületekben meghuzódzkodó iskoláink és a Dolja és Csontika negyedek összekötő hidja ügye is elhuzódik. Kulturcélokra tízezer dinárt irányzott elő az állandó választmány és a város kevesebbet fog költeni kulturcélokra, mint Aradac vagy Elemir. A jelenlegi helyzet mégis nem ad más lehetőséget és abban a reményben, hogy a jövő évi költségvetés szerencsésebb lesz, elfogadásra ajánlja.

Gránity Zdrávkó (függ. munkás) szólalt fel ezután, aki

a munkásotthon lezárását tette szóvá,

választási kortesfogásnak minősítette a hatóságok eljárását és bizottság kiküldetését kérte a sérelem kivizsgálására.

Iszákovity Vojiszláv dr. (függ. de-

mokrata) szerint, általános irányelveket kell szabni a költségvetés összeállításánál. Nem csatlakozik Beslity véleményéhez, hogy nem volna baj, ha a pótdadó nagyobb is lenne. Szeptemberben a villammű kereskedelmi helyzetének felülvizsgálására és megjavítására bizottság kiküldetését kérte, de erre nézve nem történt intézkedés.

Galetin Péra (kereskedő) a városi jövedéki hivatallal kapcsolatos terveit ismertette, majd Makszimovity (függ. munkás) a munkanélküliség enyhítése végett bizottság kiküldetését kérte a feladattal, hogy ellenőrizze a nyolcórás munkaidő betartását.

Dosen Vojiszláv dr. (függ. dem.) tartotta meg ezután hosszú beszédét, amelyben azt állította többek között, hogy

az önkormányzat csak papíron létezik,

amellyel a belügyminiszter és a főispán tetszése szerint játszik. Majd a rendőrség bírálatára tért át és azt vitatta, hogy Radu Dusan egy ideiglenes napidíjas ok nélkül letartóztatta és súlyosan bántalmazta. Gyukity Joca sóffört jog és szabályellenesen elzárásra ítélték a rendőrbírók, mert nem vitte a tüzhöz a rendőri közegeket, egy Csebanin Milán nevű embert pedig két napon át fogva tartottak egy polgári természetű ügyért.

Dimitrijevitj dr. főkapitány választott Dosennek és kijelentette, hogy Radu esetében bünvádi feljelentést tett az ügyészségen Popov Vojin elbocsajtott rendőrségi napidíjas ellen, Csebanint sikkasztások miatt tartóztatták le és ellene ma is folyik eljárás, ami pedig a rendőri kihágási ítéleteket illeti, ezekre nézve a rendőrbíróknak önálló hatáskörük van, amelybe nem szólhat bele. Feltehetőleg, panasznak mindenkor helye van és így az esetleges sérelmek orvoslásának meg van a módja.

Ellmer Gyula dr. (német) pártja nevében elfogadta a költségvetést és

Az anya bosszúja.

Tizenöt napi fogházra ítélték, mert fia bűnpörének koronatanuját megverte.

Becskerek, nov. 14.

Letan Antal katarinai gépész a becskerek-i törvényszék büntető tanácsa nemrégiben gyujtogatásért hat évi fogházra ítélt, mert egy konkurrens cséplőgéptulajdonos gépet bosszúból felgyujtotta. A tárgyalás koronatanuja, Knáb György katarinai gépész volt, aki azt vallotta, hogy Letan egyizben arra akarta rávenni, hogy alibi tanuja legyen, más alkalommal meg bejelentette, hogy felgyujtja ellenfele cséplőgépét.

Knáb György a tárgyalás utáni napokban találkozott az elítélt Letan Antal édesanyjával, aki megtámadta és vadonatúj télikabátját szaggatva, hangosan kiáltotta:

— Igen! Ezt a kabátot megke-

csodálkozásának adott kifejezést, hogy Rákity munkásbiztosító pénztári igazgató kevesli az egészségügyi kiadások előirányzatát, mikor a munkásbiztosítóban csupán a legolcsóbb gyógyszereket szolgáltatják ki a betegeknek. (Rákity tiltakozására a polgármester felhívta Ellmert, hogy térjen a tárgyra). Kifogásolta, hogy a német gyerekek részére Amerika negyedben nincs elemi iskola.

Brátity Dusan dr. (földm.) szerint, a város ipartelepeit kereskedelmi alapokra kellene fektetni, majd Dosen azon bejelentésével foglalkozott, hogy a független demokraták nem szavaznak sem a költségvetés ellen, sem mellette. Illojális eljárásnak minősítette, ami ugy fest, mint ha ki akarnák vonni magukat a felelősség alól. Ami a rendőrséggel kapcsolatos panaszokat illeti, megjegyezte, hogy ez rendszer, amelyet mindenütt egyformán üznek az országban. Az erkölcsrendészetre nagyobb súlyt kell helyezni.

A következő felszólaló dr. Mátity Misa (függ. dem.) elutasítja a vádat, mintha a képviselőtestület tehetne arról, hogy a költségvetést csak most terjesztik elő.

„Szegvelem magam — mondotta — a tíz évi komeszáruralom miatt és úgy itélem meg a tíz esztendő, mint amikor guzsbakötött ember zsebéből kilopják a pénzt”. — mondotta többek között dr. Mátity.

Számos felszólalás után 20 szavazattal 11 ellenében, elfogadták a költségvetést. A költségvetés mellett szavazott a radikális-, magyar-, német- és földmives-párt, ellene a szocialista- és a független munkáspárt, míg a független demokraták tartózkodtak a szavazástól.

Az új francia kormányt kedvenben fogadja a kamara és a szenátus.

Párizs, nov. 14.

A kormány tegnapi első minisztertanácsán elhatározták, hogy a szerzetesrendekről szóló 70. és 71. szakaszát a költségvetésnek különválasztják, miután ez a két szakasz nagyon hátráltatná a költségvetés megszavazását.

Az új kormányt valószínűleg kedvenben fogja fogadni úgy a kamara, mint a szenátus.

rested a hamis tanuskodással! — és súlyos vádjait három csattanós ponttal tetőzte be.

Knáb György becsületsértésért és rágalalmazásért pert indított Letan Mária ellen és a feljelentéssel most foglalkozott a becskerek-i járásbíró-ság büntető bírja.

A járásbíró dr. Mrkusity József, a magánvádoló képviselőjének vád- és dr. Setyerov Vlada, a vádlott védőjének védbeszéde után Letan Mária tizenöt napi fogházra ítélt, a büntetés végrehajtását azonban felfüggesztette. A büntetés kiszabásánál figyelembe vette, hogy a hat évre elítélt Letan Antal édesanyja rendkívül felizgatott állapotban lehetett, amikor a koronatanuval találkozott.

Csakis kiváló készü-
lékek és tartozékok
havi 12 részletre is.
műszaki vállalat Noviszád.
Becskerek-i fiókja Alekszan-
drova u. 10. Telefon 110.

ALTIERNO

O·R·I·E·N·T B·I·O·S·K·O·P

Szerdán, nov. 14-én 5, 7 és 9 órákor Csütörtökön, nov. 15-én 5, 7 és 9 órákor

JÖN!

A földalatti Newyork

LON CHANEY-ai a fűszereiben.

Pénztárváltás d. e. 10-12-ig, d. u. 4-10-ig.

JÖN!

Figyelem! Ezentúl minden héten „Metro-Journal” a világ legújabb híreit hozza filmen.

CSENDES UCCA.

Egy szép tavaszi álom. Erdőkészíté dráma 6 felvonásban és „Metro-Journal”. Főszereplők: Marion Davies, Konrad Nagel

BALKÁN BIOSKOP

Szerdán, nov. 14-én 5, 7 és 9 órákor Csütörtökön, nov. 15-én 5, 7 és 9 órákor

Jön!

Az alvilág.

Jön!

LIAMARA: Marietta királysága.

A legszebb filmjáték 6 felvonásban.

Kigyulladt és földig égett a dragutinovói gőzmalom.

Önfeláldozó munka árán mentették meg egy veszélyben forgó hazsört.

A tűzkár egymillió 660 000 dinár.

Dragutinovó, nov. 14.

Nagy tűz pusztított hétfőn délelőtt a bánsági Dragutinovó (Karlova) községben. Délelőtt kilenc óra tájban

kigyulladt a Karlovci Gőzmalom Részvénytársaság hatalmas gőzmalma

és a lángok csakhamar elhárpództak az egész malomépületen. A száraz faalkatrészek pillanatok alatt lángalobbantak és amikor a malomban foglalkoztatott munkások észrevették a tüzet, az épület megmentésére már gondolni sem lehetett. A nagy szél csak méginkább kedvezett a tűznek, amely a malom mellett közvetlenül épült irodahelyiségeket, a hatalmas befogadóképességű áruval megrakott raktárt és a szomszédos lakóházakat is a legnagyobb mértékben veszélyeztette. A dragutinovói tűzoltóság percek alatt a helyszínen termett, Zsenár Iván községi jegyző pedig a tűz hírére a szomszédos Beodra községtől és Kikindától kért segítséget. A tűzoltóság munkássága már csak a tűz lokalizálására szorítkozhatott, mert a malomépület belseje akkorára már teljesen lángokban állott, a szomszédos épületek megmentése azonban teljes mértékben sikerült. A dragu-

tinovói tűzoltók derekas, fáradhatatlan munka árán

megmentették a malomépülettel közvetlenül szomszédos raktárt és az irodahelyiségek épületét

s ezzel milliós értékek biztos pusztulását gátolták meg. A tűz még így

áterjedt két szomszédos gazda udvarára,

de a tűzoltóság hamarosan elfojtotta a tüzet, mielőtt még komolyabb kárt okozhatott volna. Megnehezítette a tűzoltóság munkáját a nagy szél, amely husz-harminc méternyi távolságra vitte az izzó fadarabokat és valóságos

tűzesővel árasztotta el a közeli házak tetőzetét.

Mire a beodrai és kikindai tűzoltóság megérkezett, a tűz lokalizálása már megtörtént.

A malomépület belső berendezése és a malomban felhalmozott liszt elpusztult. A kár egy millió 660.000 dinár, ami biztosítás révén részben megtérül. A tűz keletkezésének kivizsgálására megindult a vizsgálat, a bizottság azonban egyelőre csak annyit tudott megállapítani, hogy a tűz a malomépület padlásán keletkezett.

Megmentik a régi zsidó temető utolsó épségben maradt sirkövét.

A százegy éves sirkövet az új izraelita temetőben helyezik el.

Beckerek, nov. 14.

Az Écskai község felé vezető ut mentén volt hajdan a beckereki izraeliták temetője. A zsidóság később a Pasityeva (Tomasováci) ucca végén kapott megfelelőbb helyet a temető céljaira és a régi temető lassankint teljesen elpusztult. Sirkövei besüppedtek, eltöredeztek és az elviharzott évtizedek alatt az idő eltemette a hajdani temetőt. Csak egyetlenegy sirkő tudott dacolni az idővel, egyetlenegy sirkő maradt meg, megviselten bár, de még aránylag jó állapotban. Felírata is meglehetősen olvasható még és hirdeti, hogy régen itt élt Beckerek és itt tért örök nyugovóra a zsidó idősámitás 5588-ik esztendejében Meier Stampe hitközségi tag, beckereki zsidó polgár. A zsidóság most az 5689-ik esztendőt számolja, tehát

százegy éve annak, hogy Meier Stampe kiköltözött a régi temető magányába.

Azóta a magyar szabadságharc vihara söpört végig ezen a területen, országhatárok omlottak össze és helyükbe újak alakultak, a csen-

des sírokról pedig lassankint megfeledkezett a kegyelet.

Hubert Zsigmond dr. hitközségi elnök érdeme, hogy a beckereki zsidó hitközség multjának az az érdekes maradványa megmarad az utókor számára. Hubert hitközségi elnök mentette meg a beckereki zsidóság részére ezt a történelmi dokumentumot, amely összefüggésben van a hitközség historikumával. A hitközségi elnök behozatta a sirkövet a jelenlegi izraelita temetőbe és ott Fischl Jakab előjárósági tag, valamint az özvegy Guttmann Jakabné és fiai cég áldozatkésztsége folytán — ök adták a felállításához szükséges anyagot — méltóan elhelyeztette.

A sirkő felavatása, ünnepélyes keretek között november 18-ikán, vasárnap délelőtt tíz órákor történik az izraelita temetőben. Az ünnepi beszédeket dr. Niedermann Mór főrabbi és dr. Hubert Zsigmond hitközségi elnök tartja, aki az emlékkő őrzésére a Chevra Kadischa elnökét, dr. Juliusz Ármint fogja felkérni. Salzman Lajos, a hitközség főkantora gyászéneket fog előadni.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velikibeckerek.

Hány kisebbségi képviselője lesz az új román parlamentnek.

Brassó, nov. 14.

A magyar- és a német-párt, mint a múlt évben, úgy a mostani választásokon is együttes listával lép fel. A helyzet egyik kitünő ismerője a két párt kilátásait a következőkben ismerteti:

A magyar kerületekben biztosra vehető kamarai képviselői mandátumok: Csikmegye 3, Háromszék 3, Udvarhely 4, Bihar 1, Kolozsvár 1, Arad 1, Temesvár 2, Brassó 1, Szatmár 1, Szilágy 1 és Torda 1 mandátum. Összesen 19 mandátum. Biztosra vehető német kamarai mandátumok: Lugos 1, Temesvár 3, Beszterce 1, Kisküküllő 1, Nagyküküllő 1, Szeben 1, Brassó 1, Bukovina 1, Beszterce 1 és Különböző 3 mandátum. Összesen 14 mandátum. Magyar szenátusi mandátumok: Brassó 1, Temesvár 2, Udvarhely 2, Csik 2 és Háromszék 3 mandátum. Összesen 11 mandátum. Német szenátusi mandátumok: Temesvár 2, Nagyküküllő 1 és Különböző 1 mandátum. Összesen 4 mandátum.

Lesz tehát 19 magyar és 14 német kamarai mandátum, összesen 33 és 11 magyar és 4 német szenátusi mandátum, összesen 15. Az összes mandátumok száma 48, melyhez hozzá jön Makkay és Teutsch püspökök jogszerinti szenátusi mandátuma. Ezek szerint a magyar és német kisebbségi pártok ötven mandátummal fognak résztvenni a jövő parlamenti munkában.

Abban az esetben, ha a magyar-német kisebbségi választási blokkba bekapcsolódnának a többi kisebbségi csoportok is, a bolgárok és a nagy kompakt tömegben élő ukránok, úgy az elérhető mandátumok száma még sokkal előnyösebb képet mutathatna fel.

Autóbuszközlekedés

november 15-től

Beckerek—Meleni—Basaid és Kikinda között.

Indul mindennap, vasár- és ünnepnap kivételével, reggel 7 órákor a Vojvodina (Rózsa) szállótól. Kikindára érkezik fél 9 órákor és Kikindáról vissza indul délután fél 2 órákor.

Magyar Lányok, fiatal lányok képes irodalmi lapja. Szerkeszti Tutsek Anna. Szébbnél-szebb regények, elbeszélések, versek, társadalmi és ismeretterjesztő cikkeken kívül a szerkesztői üzenetek tartják a lapot. A Magyar Lányok előfizetői 20 dinár kedvezményes áron szerezhetik meg a Százszorszép Könyvek című regénysorozatát. Együttes előfizetési ára negyedévre 50 dinár. Csak a Magyar Lányok előfizetési ára negyedévre 30 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Andrássy ut 16. Az előfizetési díjat a Szubotica Általános Hitelbanknál lévő számlánkra is be lehet fizetni.

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Grafológus és tenyérijós.

Aki meg akarja ismerni jellemét, jövőjét és szerencsését, forduljon Prof. Zs. Vulkán világhírű grafológushoz és tenyérijóshoz. Fogad naponta délelőtt 9—12 ig és délután 2—7-ig, Pupinova (Árpád) ucca 22. Csak még néhány napig marad Veliki Becksereken. 2035

CUKRÁSZDA MEGNYITÁSI!

Szíves tudomására hozom a t. közönségnek, hogy Miletityeva (Temesvári) ucca 5. sz. alatt, (az Arnold-féle vendéglő mellett) egy modern CUKRÁSZDÁT rendeztem be, ahol mindig elsőrendű torták, desszert- és teásütemények s a legolcsóbb árban kaphatók. — A t. közönség szíves pártfogását kérem, tisztelettel 2040

MILENROVICS GYULA,

a volt Kovács-féle cukrászda cukrázimestere

Prima minőségű étkezési

rózsaburgonya . . . 100 kg 200 Din

fehérburgonya . . . 100 „ 160 „

máki vöröshagyma . 100 „ 250 „

dinárért kapható az

Udiczki Testvérek

főuccai üzletében 2039

Nyilatkozat.

Igen tisztelt vevőink és érdeklődőink szíves tudomására hozzuk, hogy elhatároztuk Velikibeckereken saját fiókot létesíteni, hogy ilymódon az érdeklődőket jobb és egyszerűbb kiszolgálásban részesítsük.

Üzleteket lekötni részünkre tehát kizárólag fiókunk, illetve annak vezetője Steinitz Gusztáv ur, ezidőzerint Aiekszandrova (Fő) ucca 41. l. emelet, jogosult és ezért mindenki érdeklődésével ezen címre forduljon.

A legközelebbi napokban tudomásul fogjuk adni ehelyen üzletünk megnyitásának pontos idejét, mely alkalommal egyuttal a Hofherr Schrantz Clayton-Schuttleworth és International Harvester Company, Mc Cormick Chicago, gyárak összes készítményei kiállításra kerülnek.

Ausz i drugovi k. d.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

Novisad.

Kiadja: Dr. Mara Jenő, Velikibeckerek.